

ALEVİ-BEKTAŞİ KÜLTÜR ENSTİTÜSÜ ARŞİVİ YAZMA ESERLER KATALOĞU I

The Catalogue of Manuscripts in the Institute of Alevi-Bektasbi Culture's Archive I

Katalog über die handschriftlich verfassten Manuskripte im Archiv des Alevi-Bektaschi Kulturinstituts I

Ömür CEYLAN*

Mehmet ERSAL**

ÖZ

Alevi-Bektaşî Kültür Enstitüsü, Alevilik ve Bektaşilik üzerine bilimsel, kültürel ve inançsal çalışmalar gerçekleştirmek amacıyla, 1997 yılında Prof. Dr. İrene Melikoff'un onursal başkanlığında Almanya'nın Köln kentinde kurulmuştur. Alevi-Bektaşî Kültür Enstitüsü'nün temel misyonu, "Alevi-Bektaşî inanç sisteminin düşünsel, tarihsel ve inançsal çizgisini koruyarak geleceğe taşınması ve bilimsel açıdan araştırılması" olarak belirlenmiştir. Bu bağlamda Alevi-Bektaşî Kültür Enstitüsü, kuruluşundan itibaren kuruluş amacına uygun bir biçimde bilimsel, kültürel ve inançsal içerikli faaliyetler gerçekleştirmiştir. Enstitü, yine bu çerçevede, bilimsel alanda sempozyum, panel, konferans, çalıştay ve seminerler düzenlemekte, kitaplar basmakta ve uluslararası indekslerce taranan "Alevilik-Bektaşilik Araştırmaları Dergisi" adlı akademik hakemli dergiyi yayımlamaktadır.

* Prof. Dr., İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Eski Türk Edebiyatı Anabilim Dalı İzmir/Türkiye. divansiri@gmail.com.

** Doç. Dr., İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Türk Halk Edebiyatı Anabilim Dalı İzmir/Türkiye. mehmetersal@gmail.com.

Enstitü'nün bilimsel alanda en önemli birikimlerinden biri de Alevilik konulu özel bir arşiv içeren bir kütüphaneye sahip olmasıdır. Enstitü'nün bu kütüphanesi, yazma eserler arşivi ile Alevilik konulu basılı eserler ve dijital arşivden oluşmaktadır. Alevi-Bektaşilerin şahsi arşivlerinden toplanan yazma eserler ve belgeler, Gazi Üniversitesi Hacı Bektaş Veli Araştırma Merkezi'nin yazılı ve görsel materyal dijital arşivi kopyası ile Ayhan Aydın'ın saha araştırmaları ile topladığı verilerden oluşan dijital arşivi Alevi-Bektaşî Kültür Enstitüsü'nün kütüphanesinde yer almaktadır. Alevi-Bektaşî Kültür Enstitüsü'nün kütüphanesinde bulunan yazma eserler, 2019 yılı Şubat ayından itibaren bu makalenin yazarları tarafından tespit ve tasnif edilmeye başlanmıştır. Eserlerin incelenmesi sırasında dijital kopyaları da bilgi formları oluşturularak kayıt altına alınmıştır. Bir dizi makalenin ilki olarak tasarlanan bu makale, enstitünün sahip olduğu yazma eser külliyatını; (-varsa-telif tarihi ve kaydı, -varsa- istinsah tarihi ve kaydı, fiziki durumu, yapısal özellikleri, içerik bilgisi vb.) bilim dünyasına tanıtmayı amaçlamaktadır.

Enstitü arşivinde bulunan yazma eserlerin önemli bir bölümü Mehmet Yaman'ın ailesi tarafından Enstitü'ye bağışlanan eserlerden oluşmaktadır. Mehmet Yaman'ın şahsi arşivindeki bu eserler incelendiğinde, Erzincan yöresi başta olmak üzere Alevi toplulukların yaşadığı farklı yerleşim birimlerinden toplanmış bir şahsi arşiv olduğu anlaşılmaktadır. Enstitü kütüphanesinde, Yaman'ın şahsi arşivi dışında da Alevi bireylerin bağışladığı münferit yazmalar bulunmaktadır. Yazmaların tamamı Alevi-Bektaşî topluluklarının üyelerince kaleme alınmış eserlerdir. Eserlerin, inanç sisteminde kutsal kabul edilen metinler olduğu rahatlıkla söylenebilir. Tespit edilen eserlerin önemli bir kısmını cönkler oluşturmaktadır. Makale hacmi göz önünde bulundurularak bu çalışmada otuz yazma eserin tanıtımına yer verilmesi uygun görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Alevi Bektaşî Kültür Enstitüsü, El yazması, Alevi Bektaşî Kültür Enstitüsü Yazma Eserler Katalogu, Mehmet Yaman Koleksiyonu, Cönk.

ABSTRACT

The Institute of Alevi-Bektashi Culture was founded in Cologne, Germany, in 1997 under the honorary presidency of Prof. Dr. Irene Melikoff with the goal to conduct scientific, cultural and religious studies on Alevism and Bektashism. The main mission of the Institute of Alevi-Bektashi Culture is “to carry into future the Alevi-Bektashi belief system by preserving its intellectual, historical and religious line and to research it scientifically”. In this context, the Institute of Alevi-Bektashi Culture, since its foundation, has carried out scientific, cultural and religious activities in accordance with its founding purpose. Within the same framework, the Institute organizes symposiums, panels, conferences, workshops and seminars in the scientific field, publishes books and an academic peer-reviewed journal, entitled *Journal of Alevism-Bektashism Studies*, covered by international indexes.

One of the most important scientific accumulations of the Institute is a library containing a special archive on Alevism. The Institute’s library consists of a manuscript archive, printed works on Alevism and a digital archive. Manuscripts and documents obtained from the personal archives of Alevi-Bektashis, a copy of the digital archive of written and visual materials from the Haji Bektashi Veli Research Centre, Gazi University, and a digital archive of data collected in field works by Ayhan Aydın are in the library of the Institute of Alevi-Bektashi Culture. The authors of this paper have started to determine and classify manuscripts from this library since February, 2019. During the analysis of the scripts, they recorded their digital copies by creating information forms. Planned as the first of a series of papers, this paper aims to present the entire corpus of manuscripts (if available- copyright date and record, if available- copy date and record, material condition, structural features, content information, etc.) that belong to the Institute to the science world.

An important part of the manuscripts in the Institute’s archive are the scripts donated to the Institute by Mehmet Yaman’s family. After the analysis of these manuscripts, it appears that it is a personal archive gathered from different places inhabited by Alevi communities, especially from the Erzincan region. Apart from Yaman’s personal archive, there are separate manuscripts donated to the Institute’s library by Alevi individuals. The authors of all manuscripts are members of Alevi-Bektashi communities. It can be easily said that the manuscripts are accepted as sacred texts by the belief system. An important part of these manuscripts are “conks”. Considering the length of the paper, its authors considered appropriate to present thirty manuscripts in this paper.

Keywords: the Institute of Alevi-Bektashi Culture, manuscript, the Institute of Alevi-Bektashi Culture’s catalogue of manuscripts, Mehmet Yaman’s collection, “conk”.

ZUSAMMENFASSUNG

Das Alevi-Bektaschi Kulturinstitut wurde im Jahre 1997 unter dem Ehrenvorsitz von Prof. Dr. Irene Melikoff in Köln-Deutschland gegründet, um wissenschaftliche, kulturelle und glaubensbezogene Arbeiten über das Alevitentum-Bektaschitum herauszugeben. Als Kernauftrag des Alevi-Bektaschi Kulturinstituts wurde “die ideelle, historische und glaubensbezogene Beibehaltung der Linie des Alevi-Bektaschi Glaubenssystems, deren Übertragung in die Zukunft sowie deren wissenschaftliche Erforschung” definiert. Aus diesem Grunde hat das Alevi-Bektaschi Kulturinstitut in Übereinstimmung mit seinem Gründungszweck Aktivitäten mit wissenschaftlichen, kulturellen und glaubensbezogenen Inhalten durchgeführt. Das Institut organisiert in diesem Rahmen Symposien, Panels, Konferenzen, Workshops und Seminare und veröffentlicht Bücher und gibt die akademische “Forschungszeitschrift über das Alevitentum-Bektaschitum” heraus, die von einem Gutachterrät begutachtet und von internationalen Indexen erfaßt wird.

Zu den wichtigsten Reichtümern des Instituts auf dem wissenschaftlichen Gebiet zählt die Bibliothek, die über ein spezielles Archiv zum Thema Alevitentum verfügt. Die Bibliothek des Instituts enthält ein Archiv über die handschriftlichen Manuskripte und gedruckte Werke zum Thema Alevitentum sowie ein digitales Archiv. In der Bibliothek des Alevi-Bektaschi Kulturinstituts befinden sich Werke und Dokumente, die aus dem Privat-Archiv der Aleviten-Bektaschi stammen, ferner eine Kopie des Digital-Archivs des Forschungszentrums Hadschi Bektasch Veli der Universität Gazi über schriftliches und visuelles Material und ein Digital-Archiv von Ayhan Aydın, welches sich aus den Daten seiner Feldforschungen zusammensetzt. Die Verfasser dieses Artikels haben ab Februar 2019 damit angefangen, die handgeschriebenen Manuskripte, die sich in der Bibliothek des Alevi-Bektaschi Kulturinstituts befinden, zu identifizieren und zu klassifizieren. Während der Prüfung der Werke wurden auch die digitalen Kopien dieser Werke zusammen mit den Informationsformularen erstellt und registriert. Der vorliegende Artikel, der als erster einer Reihe von Artikeln entworfen ist, verfolgt das Ziel, das Gesamtwerk an schriftlich verfassten Manuskripten, die dem Institut gehören (- sofern vorhanden – das Urheberrechtsdatum und die Registrierung, - sofern vorhanden - das Kopierdatum und die Registrierung, den physischen Status, die strukturellen Merkmale, die inhaltlichen Informationen usw.) der wissenschaftlichen Welt vorzustellen.

Ein bedeutender Teil der handgeschriebenen Manuskripte, die sich im Archiv des Instituts befinden, besteht aus Werken, die seitens der Familie von Mehmet Yaman dem

Institut gestiftet wurden. Bei der Untersuchung dieser aus dem Privat-Archiv von Mehmet Yaman stammenden Werke stellt man fest, dass es sich dabei um ein persönliches Archiv handelt, welches aus jenen Werken gebildet wird, die in den verschiedenen Regionen gesammelt wurden, in denen die alevitischen Gemeinschaften, insbesondere in der Region Erzincan, gelebt haben. Neben dem persönlichem Archiv von Yaman sind in der Bibliothek des Instituts auch einzelne handgeschriebene Manuskripte untergebracht, die von alevitischen Personen gestiftet wurden. Bei allen handgeschriebenen Manuskripten handelt es sich um Werke, die von den Angehörigen der Alevi-Bektaschi Gemeinschaften verfaßt wurden. Daher kann leicht gesagt werden, dass die Werke vom Glaubenssystem als heilig angesehene Texte akzeptiert werden. Einen Grotteil der identifizierten Werke bilden die Anthologien (cnk). In Anbetracht des Umfangs des Artikels wurde es als angemessen erachtet, dreizig handgeschriebene Manuskripte in dieser Studie vorzustellen.

Schlüsselwörter: Alevi-Bektaschi Kulturinstitut, handgeschriebenes Manuskript, Katalog handgeschriebener Manuskripte im Alevi-Bektaschi Kulturinstitut, Sammlung von Mehmet Yaman, Anthologie (cönk).

Giriş

Alevi-Bektaşî topluluklar üzerine çalışan araştırmacıların en çok şikayet ettikleri konuların başında yeterli yazılı belge ve bilginin olmayışı gelmektedir. Özellikle Alevi-Bektaşî topluluklar üzerine arşiv ve yazılı eserler üzerine çalışmalar yürüten araştırmacılar, sözlü aktarımın esas olduğu bir yapı ile inançsal bilginin taşındığı önermesini savunmuşlardır. Oysa Alevi-Bektaşî toplulukların kapalı toplum yapısı ile varlıklarını sürdürmeleri onlarla ilgili birçok bilgiye ulaşılmasını engellemiştir. Son elli yılda göç, kentleşme ve modern hayatın etkisi ile geleneksel bağlamından uzaklaşan Alevi toplulukların önemli bir kısmı kapalı toplum yapısından hızla uzaklaşarak kendi dışındaki dünya ile irtibatlı olmuştur. Bu irtibatlar, Alevi-Bektaşî toplulukların ilmi alanda ve toplumsal boyutta kendini ve öteki olarak tanımladığını anlama ve anlatma gayretine girmesine vesile olmuştur.

Bu dönem, Alevi-Bektaşî topluluklar üzerine araştırmaların ve yayımların artmasını sağlamıştır. Alevi bireylerin kendilerini anlatma gayreti ile yazdıkları eserlerin yanında, bilim insanları da topluluğu bilimsel verilerle ortaya koymak için eserler vermeye başlamıştır. Özellikle son yirmi yılda Alevi-Bektaşî toplulukların şahsi arşivlerinde kutsal emanet olarak sakladıkları yazma eser ve belgeler üzerine çalışmalar da artmıştır. Geleneksel bağlamda, kutsalın parçası olmayan bir insana açılması ya da gösterilmesi uygun görülmeyen birçok eser ve belge araştırmacılar tarafından tespit edilip yayınlanmaya başlamıştır. Devlet yöneticileri ile tarihsel süreçte birçok sıkıntı yaşayan Alevi-Bektaşî toplulukların şahsi arşivcilğe yöneldiğini ve kutsal metin olarak gördükleri eser ve belgelerini nesilden nesile aktararak günümüze kadar getirme gayreti ile hareket ettiğini saha çalışmalarımızda tespit ettik. Resmî arşiv ve kütüphanelerde olmayan birçok eser ve belgenin şahsi arşivcilik geleneğiyle bugüne ulaştırılması, Alevi-Bektaşî toplulukların tarihi ve inançları hakkında yazılı aktarıma dayalı bilgilere erişebilmemize vesile olmuştur. Şahsi arşivlerdeki belge ve bilgiler üzerine yapılan yayımların artması mevcut literatürün eksiklerinin daha rahat görülmesine imkân tanımıştır.

Bu makale, Alevi-Bektaşî toplulukların şahsi arşivlerinden toplanmış özel bir arşivdeki yazma eserleri konu edinmektedir. Almanya Köln merkezli Alevi-Bektaşî Kültür Enstitüsü Kütüphanesinde bulunan yazma eserler, Enstitünün kurulduğu tarihten günümüze kadar farklı şahsi arşivlerden toplanmıştır. Bu çalışmada, önce Alevi-Bektaşî Kültür Enstitüsü'nün faaliyetleri ve arşivi hakkında özet bir bilgi verildikten sonra, Enstitü kütüphanesindeki yazma eserler hakkında bilgi verilecektir.

Alevi – Bektaşî Kültür Enstitüsü ve Yazma Eserler Arşivi

Alevi-Bektaşî Kültür Enstitüsü, Alevilik ve Bektaşilik üzerine bilimsel, kültürel ve inançsal çalışmalar gerçekleştirmek amacıyla, 1997 yılında Prof. Dr. İrene Melikoff'un onursal başkanlığında Almanya Köln'de kurulmuştur. O günden bugüne enstitünün yönetim kurulu başkanı olan Gülizar Cengiz, gerek akademik gerekse inançsal faaliyetlerin gerçekleşmesinde maddi ve manevi şahsi katkıları sunmuştur. Yönetim kurulu başkanı Gülizar Cengiz, halen enstitü faaliyetlerinde diğer yönetim kurulu üyeleri ile birlikte etkin olarak görev almakta ve katkısını devam ettirmektedir. Alevî-Bektaşî Kültür Enstitüsü'nün temel misyonu, "Alevi-Bektaşî inanç sisteminin düşünsel, tarihsel ve inançsal çizgisini koruyarak geleceğe taşınması ve bilimsel açıdan araştırılması" olarak belirlenmiştir. Bu bağlamda Alevî-Bektaşî Kültür Enstitüsü kuruluşundan itibaren kuruluş amacına uygun şekilde bilimsel, kültürel ve inançsal içerikli faaliyetler gerçekleştirmiştir.

Alevi-Bektaşî Kültür Enstitüsü, bilimsel alanda sempozyum, panel, konferans, çalıştay ve seminerler düzenlemekte, kitaplar basmakta ve Uluslararası indekslerce taranan bir dergi yayımlamaktadır. Enstitü birincisi 1998 yılında Bonn Üniversitesi'nde, ikincisi 2018 yılında Köln Üniversitesi'nde olmak üzere "*Uluslararası Alevî-Bektaşî Sempozyumu*" adlı iki sempozyum düzenlemiştir. Bu sempozyumlara Alevilik-Bektaşilik sahasında yetkin bilim insanları katılmışlardır. Enstitü kurulduğu günden bugüne kadar Alevilik-Bektaşilik konulu yedi kitap yayımlamıştır. Enstitü tarafından ilk sayısı 2009 yılında çıkarılan "*Alevilik-Bektaşilik Araştırmaları Dergisi*" adlı süreli yayın düzenli bir şekilde çıkarılmaktadır. Aralık 2019'da yirminci sayısı yayınlanacak olan Alevilik-Bektaşilik Araştırmaları Dergisi uluslararası indekslerce taranmaktadır. Enstitü, bilimsel projelere, bilim insanlarının Alevilik-Bektaşilik konulu sempozyumlara katılım desteği, yüksek lisans ve doktora öğrencilerine burs gibi maddi destekler vermiş ve vermektedir.

Alevi-Bektaşî Kültür Enstitüsü, 2007 yılından itibaren Malberg 1 53547 Hausen (Wied) adresinde çalışmalarını sürdürmektedir. Enstitü'nün hizmet birimleri yaklaşık on iki dönümden oluşan bir alan üzerinde kurulu olup merkez bina giriş kat haricinde, iki kattan oluşmaktadır. Enstitü'nün merkez binasında aşevi, yemek-mihman salonu, kütüphane, konferans salonu ve misafir odaları bulunmaktadır. Ayrıca Enstitü bünyesinde Bektaşî inanç ritüellerinin pratik edildiği bir meydanı ile Alevi erkânlarının gerçekleştirildiği bir cemevi yer almaktadır. 2007 yılında kapsamlı kültürel ve inançsal etkinlikler gerçekleştirmeye imkan veren Marlberg 1'deki

mekanına taşınması ile Alevi-Bektaşî inanç sistemi ve Türk kültürü ile ilgili önemli etkinlikler düzenli bir şekilde gerçekleştirilmeye başlanmıştır. Kültürel etkinliklerin en başında 2019 yılında on üçüncüsü gerçekleştirilen “*Uluslararası Hıdırellez Etkinlikleri*” gelmektedir. Avrupa ve Türkiye’den Alevi bireyleri bir araya getiren Hıdırellez etkinliklerinde Alevi müziği ve ritüelleri ile ilgili icralara, yine Türk kültürünü yeni kuşaklara aktarmak amacıyla Hacivat Karagöz, kukla ve ebru gösterileri gibi birçok etkinliğe yer verilmektedir.

Bir Bektaşî dergahı hüviyetine de sahip olan Enstitü, Alevi-Bektaşî inanç sistemi için kutsal kabul edilen zaman dilimlerinde cem ritüelleri de yürütmektedir. Her yıl düzenli bir şekilde “*Nevrûz*”, “*Mubarrem*” ve “*Hızzu*” gibi kutsal zaman dilimlerinde inançsal ritüeller ve Bektaşî sofraları ile mihmanlar ağırlamaktadır.

Enstitü’nün bilimsel alanda en önemli faaliyetlerinden biri de Alevilik konulu özel bir arşiv içeren bir kütüphaneye sahip olmasıdır. Enstitü’nün yazma eserler arşivi, Alevilik konulu eserler ve dijital arşivden oluşan yetkin bir kütüphanesi bulunmaktadır. Enstitü kütüphanesi’nde basılı eserler, dijital eserler ile eski yazı yazma eserler ve belgelerden oluşan bir arşiv bulunmaktadır. Ayrıca Enstitü’nün saha araştırmaları ile toplanmış ritüel kayıtları (fotoğraf ve video), Alevi-Bektaşî inanç önderleri, bilim insanları ile yapılan röportajları da içeren dijital arşive sahiptir. Saha çalışmaları ile toplanan arşivin önemli bir kısmı araştırmacı-yazar Ayhan Aydın’a aittir.

Alevi-Bektaşî Kültür Enstitüsü, şahsi arşivlerle beraber kurumsal arşivleri de satın alma ve bağış yolu ile arşivine kazandırmıştır. Gazi Üniversitesi Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Merkezi’nin yazma eserler, belgeler ve saha çalışmaları kayıtlarından oluşan arşivinin bir kopyası alınarak Enstitü arşivine kazandırılmıştır.

Bu çalışmada kullanılan yazma eserler orijinal kopyası Alevi-Bektaşî Kültür Enstitüsü arşivinde olan eserlerdir. Arşivde bulunan el yazması eserler, 2019 yılı Şubat ayından itibaren bu makalenin yazarları tarafından tespit ve tasnif edilmeye başlanmıştır. Eserlerin incelenmesi sırasında dijital kopyaları da bilgi formları oluşturularak kayıt altına alınmıştır. İlk tespitlerde altmış adet yazma tespit edilip kendi içinde numaralandırılmıştır. Bir dizi makalenin ilki olarak tasarlanan bu makale, enstitünün sahip olduğu yazma eser külliyyatını; (-varsa- telif tarihi ve kaydı, -varsa- istinsah tarihi ve kaydı, fiziki durumu, yapısal özellikleri, içerik bilgisi vb.) bilim dünyasına tanıtmayı amaçlamaktadır.

Yazma Eserler ve Kataloqlama Üzerine

Enstitü arşivinde bulunan yazma eserlerin tamamı şahsi arşivlerden toplanmıştır. Yazma eserlerin önemli bir bölümü Hıdır Abdal Ocağı'na mensup Mehmet Yaman¹ Dede'nin ailesi tarafından Enstitü'ye bağışlanan yazmalardan oluşmaktadır. Yaman'ın şahsi arşivi dışında da Alevi bireylerin bağışladığı münferit yazmalar bulunmaktadır.

Mehmet Yaman, Erzincan Kemaliye'ye bağlı Ocak köyünde dünyaya gelmiştir. Yörede Düşkün Ocağı olarak da bilinen Hıdır Abdal Sultan Ocağı'na mensup bir dededir. Yaman'ın doğum yeri olan Ocak köyü, Hıdır Abdal Sultan'ın yaşadığı ve medfun olduğu önemli bir Alevi ocağına² merkezlik yapmaktadır. Hıdır Abdal Sultan'ın dergâhının bulunduğu köy tarihsel süreçten bugüne gelinceye kadar inanç merkezi olmanın yanında Alevi bireylerin eğitim aldığı bir merkez özelliğini korumuştur. Bu sebeple Alevi-Bektaşî inanç sistemi ile ilgili birçok yazılı eser ve belge köydeki ocakzade ailelerin şahsi arşivinde muhafaza edilerek günümüze taşınmıştır. Mehmet Yaman'a ait arşivin önemli bir bölümü ocak köyünde yaşayan mensup olduğu ailesi Yamakgil'in yanısıra Babagil ve Musaeferdigil sülaleleri ile Mehmet Tamer'in şahsi arşivindeki eserlerden oluşmaktadır. Ocak köyü dışında Hıdır Abdal Sultan Ocağı'nın Sivas Divriği ve Yıldızeli ve Malatya Arapgir ilçelerindeki talip köylerinden Mehmet Yaman'a hediye edilen yazmalardan oluşmaktadır. Mehmet Yaman, dinbilim eğitimi almıştır. İyi derecede Osmanlı Türkçesi, Arapça ve Farsça bilmektedir. Eski yazıya olan hakimiyeti ve ocakzade olması sebebiyle kendi köyü ve talip köylerinde şahsi arşivlerde saklanan yazma eser ve belgeler Yaman'a verilmiştir. Yaman'ın arşivi Erzincan, Malatya ve Sivas yöresinde yerleşik Alevi-Bektaşî toplulukların yazılı belgeleri hakkında önemli bir birikimi barındırmaktadır. Yine arşivdeki yazmalarda da ismi geçen Yaman'ın büyük dedesi Hoca Mehmet Efendi'nin Hacı Bektaş Dergâhı'na giderek birçok yazmayı istinsah ettiği aile bireylerince bize aktarılmıştır. Özellikle Yaman'ın şahsi arşivindeki cönklerde aynı şaire ait sıralı şiir kayıtları bu duruma işaret etmektedir.

Mehmet Yaman Dede'nin arşivi yanında, Enstitü'nün de kullandığı mekânda bulunan Babagan Bektaşî Dergâhı ve bu dergâha bağlı bireylerin etkisi ile arşive

1 Mehmet Yaman'ın hayatı hakkında geniş bilgi için bk. Yaman, 2018.

2 Hıdır Abdal Sultan Ocağı hakkında detaylı bilgi için bk. Yaman A., 1998; Şimşek, 2004; Yaman M., 2012.

kütüphaneye eser bağışları da olmuştur. Bu eserlerin önemli bir kısmı erkânâme ya da cönk olarak tanımlayabileceğimiz eserlerdir.

Alevi-Bektaşî Kültür Enstitüsü'nün kütüphanesinde bulunan yazma eserler üzerine makalenin yazarları, 2019 şubat ayında ilk çalışmayı yapmışlardır. Almanya Köln'de Enstitü binasında saklanan yazma eserler tespit edilip sınıflandırılmış ve numaralandırılmıştır. Yazma eserlerin dijital kopyaları ve bilgi formları oluşturulmuştur. Yazmalar üzerine çalışma yapmak isteyen araştırmacıların yazmalar hakkında detaylı bilgi alabilmesi için yazmalar hakkında özel bir katalog formu hazırlanmıştır. Bu formda yazma eserin adı, varsa müellifi ve istinsah edeni, müellif ve istinsah tarihi, ölçüsü, satır sayısı, varak sayısı, yazmanın durumu, yazma eser ise başı ve sonu, cönk ise şairlerin mahlasları, erkânname içerikli ise hizmet ve dua içerikleri verildikten yazma içeriği hakkında genel bir bilgi verilmiştir.

Yazma eserlerde birden fazla eserin biraraya getirilip ciltlenmesi durumunda bir yazma eser numarasının altında alt numaralarla eserler hakkında bilgi paylaşımı yapılmıştır. Cönklerde ise şair mahlasları cönkteki yazım sırasına göre verilmiştir. Aynı şaire ait birden fazla şiir arka arkaya sıralandığında tekrara düşmemek için sayı aralığı verilmiştir. Cönklerde şiirler dışında dua metinleri, hutbe ve erkânâme içerikli metinler yazar tarafından verilen bir adlandırma varsa o adlandırmayla verilmiş, adlandırma yoksa ilk mısra yazılarak verilmiştir. Mahlası olmayan şiirler “mahlassız” notu ile verilmiştir. Mahlasların okunmasında emin olunamadığında ise parantez içinde soru işareti konulmuştur. Yazma eserlerde ve cönklerde sayfa eksikliği, tam metin olup olmadığı da not düşülmüştür.

Alevi-Bektaşî Kültür Enstitüsü'nün Arşivi'nde yapılan çalışmalarda 60 (altmış) yazma eser tespit edilmiştir. Makale hacmi göz önünde bulundurularak bu çalışmada 30 (otuz) yazma eserin tanıtımına yer verilmesine karar verilmiştir. Bu makalede 13 eser, 17 cönk kataloglanmıştır.

Arşivdeki Yazma Eserler Hakkında

Her edebî eser bir yaratımdır. Yaratmaların ortaya çıkışında belirli aşamalar vardır. Öncelikli olarak her yaratım bir ihtiyaca cevap verir. Yaratmalar, yaratıcısı, icracısı, yaratım amacı, bağlamı ve işlevi ile anlamlı hale gelmektedir (Ersal, 2016: 88). Alevi yazma geleneği özelinde düşündüğümüzde yaratmaların önemli bir kısmı ritüel için

yaratılmakta, icra edilmekte ve aktarılmaktadır.³ Bu sebeple şahsi arşivlerde saklanan inanç merkezli yaratılmış ve aktarılmış metinler kutsal metin olarak tanımlanmaktadır. Alevi-Bektaşî Kültür Enstitüsü Arşivinde bulunan yazma eserlerin inanç sistemince kutsal kabul edilen metinler olduğu söylenebilir. Arşivdeki eserlerin her biri kendi içinde ve inanç sistemi açısından önem arz etmektedir. Yazma eserlere baktığımızda Kur'an-ı Kerim, Havas Mecmuası, Havas-ı Hurufat, Saltıknâme, Maktel-i Hüseyin, Fal-ı Kur'an, Uyûnü'l-Hidaye, Kitab-ı Cabbarkulu, Makalat, Buyruk ve Maktel-i Hüseyin gibi Alevi-Bektaşî inanç sistemi hakkında bilgiler aktaran ve kutsal metin olarak kabul edilen metinleri görmekteyiz. Özellikle Maktel-i Hüseyin, Kitab-ı Cabbarkulu, Saltıknâme, Makalat, Uyûnü'l-Hidaye ve Buyruk gibi eserler inanç sisteminin mitik ve teolojik arka planı ve ritüelleri hakkında önemli bilgiler aktaran eserler olarak kabul edilmektedir. Bu eserlerin birçok nüshasına kütüphanelerde ve şahsi arşivlerde bu sebeple sıkça rastlanmaktadır. Havas, Havas-ı Hurufat ve Fal-ı Kur'an gibi eserlerin gelenekte ocakzade dedeler ile eski yazı bilen hoca olarak adlandırılan kişilerce kullanıldığına saha araştırmalarımızda çok kez şahit olduk. Özellikle Alevi inanç önderi olan dedelerin taliplerinin evlilikleri, hastalıkları vb. gibi birçok hususun çözümünde bu tip eserlerden yararlandıkları tespit edilmiştir. Bu işlevleri sebebiyle Alevi bireylerin şahsi arşivlerinde yıldıznâme, dua ve fal kitabı olarak adı geçen eserlere sık sık rastlanmaktadır.

Arşivde yer alan yazma eserlerin önemli bir bölümünü cönkler oluşturmaktadır. "Alevi topluluklardan alınan cönklere yaratım amacı, aktarım ortamı ve şekli, icra ve işlev bağlamında bakmak gerekmektedir. Mecmua ve cönk geleneğinde klasik tarzda mecmuayı hazırlayanın zevk ve tercihleri esas iken Alevi topluluklardan alınan cönklerde bireysel tercihten önce asıl ve ilk belirleyici ritüeldir. Çünkü metinler ritüelin bir parçasıdır. Metinlerin yaratım ve yazılı aktarımını belirleyen ilk unsur ocak merkezli ritüelik yapıdır. İkincisi, yazanın (dede, hoca, ve zâkirin) rolü; üçüncü ise inancın farklı yorumlarını toplamaktır. Bireysel tercih en sonda yer almaktadır ki o da bireysel olmaktan ziyade inancın farklı 'zuhuratlarını' tespit şeklinde gerçekleşmektedir" (Ersal, 2016: 91-92). Bu bağlamda baktığımızda arşivde bulunan cönkler Hıdır Abdal Sultan Ocağı ve çevresinde icra edilen ritüel metinlerini, bölgede yetişmiş âşıkları ve ritüellerde icra edilen hizmetleri ve dua metinlerini barındırması açısından önem arz etmektedir. Yine Mehmet Yaman'ın arşivi dışındaki cönkler, Babagan Bektaşîliği ve Babagan Bektaşî Dergahlarında yetişen âşıkların şiirlerini ve erkânâmelerini

3 Alevi yazma geleneği hakkında geniş bilgi için bk. Ersal, 2016.

ihtiva etmesi açısından kıymetlidir. Bu durumu birkaç cönk örnekleminde şu şekilde açıklayabiliriz: Arşiv numarası 23 olan cönk, Babagan Bektaşî erkânnamesi içeriğine sahiptir. Çok kapsamlı bir içeriğe sahip olan cönkte Babagan Bektaşî erkânındaki hizmetler ve okunacak dualara detaylı bir şekilde yer verilmiştir. Hatta bazı duaların ne zaman ve ne şekilde okunacağı bile not düşülmüştür. Cönkte erkânâme metinlerini takiben Babagan Bektaşî şairlerinin şiirlerine yer verilmektedir. Cöngün sonlarında iki tane Arnavutça nefesin de yer alması Bektaşîliğin yayıldığı coğrafyada ritüel için metin yaratımını göstermesi açısından önem arz etmektedir. Yine 42 numaralı cöngü baktığımızda Hıdır Abdal Ocağı'nın cemlerinde zâkirlerce okunan şiirlere ve dede tarafından Musahiplik hizmeti icrası ve duaları ile Delil duasına yer verildiği görülmektedir.

Bu iki örnek cönklerin yazar kişinin metni şekillendirmesine örnek teşkil etmektedir. Mehmet Yaman arşivinden Enstitü arşivine kazandırılan cönkler bölgedeki ritüellerde icrası gerçekleştirilen şiirleri ve şairlerini göstermesi açısından önem arz etmektedir. Literatürde varlığına hiç rastlanmayan ya da yeterince tanınmamış yöresel boyutta şiirleri ile varlığını sürdüren birçok şairden ve şiirlerinden bu cönkler vasıtası ile haberdar olmak mümkündür.

Yine 36 numaralı cönkte Noksanî'ye ait bir şiir dışında, Râsim ve Hâşim adlı şairlerin şiirlerine yer verildiği görülmektedir. Literatürde bilinirliği sınırlı olan şairlerin onlarca şiirine yer veren cöngün Râsim ve Hâşim'in şiirlerinin divanlarından ya da farklı cönklerden toplandığını göstermektedir. Mehmet Yaman arşivinden Enstitü arşivine giren cönklerin bazılarında aynı şairin arka arkaya birden çok şiirinin sıralandığı örneklere de rastlanmaktadır. Bu durumun, Mehmet Yaman'ın büyük dedesi Hoca Mehmet Efendi'nin Hacı Bektaş Dergâhı'na sık sık yazma eser istinsahı için gidişlerinden kaynaklı olabileceğini düşünüyoruz. Çünkü bu tip cönklerde icrada kullanılan ya da kullanılacak metinlerin kayıt altına alınmasından çok mecmua geleneğindeki belirli şair ve şiirlerin seçilerek kaydedilmesi yönteminin tercih edildiği kanaati oluşmaktadır. Buna benzer bir duruma 24 numaralı cönkte rastlamaktayız. Söz konusu cönkte yer alan şiirler ve şairlere baktığımızda klasik bir mecmua mantığı ile seçildiğini görmekteyiz. Alevi inanç sistemi ile doğrudan ilişkili olmayan birçok şair ve şiirleri yer almaktadır.

Sonuç olarak Alevi-Bektaşî Kültür Enstitüsü Kütüphanesinde yer alan yazma eserler arşivindeki eserlerin bir bölümüne yer verdiğimiz bu çalışmayı ortaya koymamızdaki temel hedef, Alevi-Bektaşî inanç sisteminin yazılı arka planı hakkında şahsi arşivlerdeki yeni bilginin araştırmacılara ulaştırılmasıdır.

Alevi-Bektaşî Kültür Enstitüsü Yazma Eserler Kataloğu I

No: 1	
Eser Adı: Kuran-ı Kerim	
İstinsah Tarihi: 7 Safer 1194 (13 Şubat 1780)	Müstensih: -
Ölçü: 15.5 x10.2 /11.8 x 6.4	Yazmaya Dair: Ebru desenli karton kapak tamir görmüş; aşırı kurt yeniği sebebiyle cilt dağılmıştır. Metnin Zilzâl suresinden sonrası eksiktir. Hat: Nesih
Satır Sayısı: 13	Varak Sayısı: 405
Başı: بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين الرحمن الرحيم مالك يوم الدين...	Sonu: ...بأن ربك أوحى لها يومئذ يصدر الناس اثنتان...

No: 2	Müellif: -
Eser Adı: Havas Mecmuası	Müstensih: -
Telif Tarihi: -	İstinsah Tarihi: -
Ölçü: 12.5 x 7.5 /8.9 x 4.6	Yazmaya Dair: Deri, miklepli cilt, baştan eksik. Hat: Nesih
Satır Sayısı: 7	Varak Sayısı: 65
Başı: اكثرهم فهم لايؤمنون انا جعلنا في اغلا قهم اغلالا...	Sonu: الذي يوسوس في صدور الناس من الجنة و... الناس...
İçerik: Küçük boy havas mecmuası, çoğunluğu Kuran-ı Kerim kaynaklı duaların metinleri ve söz konusu dualara dair kıssa ve menkıbe kaynaklı havası verilmiştir.	

No: 3	Müellif: ?
Eser Adı: Maktel-i Hüseyin (?)	Müstensih: İsmail bin Ali
Telif Tarihi: -	İstinsah Tarihi: 1202 (1787-88)
Ölçü: 22x16	Yazmaya Dair: Rutubetten etkilenmiş olan eserin cildi tamamen parçalanmıştır. Baştan ve sondan eksiktir, ön ve arka kapak yoktur, satırlar içerisinde düzensiz sürh (kırmızı) bölümler vardır.
Satır Sayısı: 15	Varak Sayısı: 80
Baş: ... böyle deyu, sen ‘Ali oğlusun ben daği ‘Ali oğluyum ya benim aşlım neden şümdur dedi. Hüseyin eyitti: Sen neden ‘Ali oğlusun. Seniñ ašana Mülceme derlerdi; bir kâfir idi. Anı ‘Ali öldürmüşdür dedi...	Sonu: ... ‘Ömer, anı işitdi; oradan taban kaldırdı. Yolda giderken gördü kim yolda bir yigit bir ata binmiş. Doğru ‘Ömer’in ...
İçerik: Maktel-i Hüseyin içerikli manzum mensur karışık bir eserdir. Eserin tam adını içeren baş ve son sayfaları elde yoktur.	

No: 4.1	Müellif: Derviş Cabbarkulu
Eser Adı: Kitab-ı Cabbarkulu	Müstensih: Cumazâde Seyyid Hasan
Telif Tarihi: ?	İstinsah Tarihi: 1320 (1902-1903)
Ölçü: 20x15.5	Yazmaya Dair: Mukavva ciltli defter halindeki eserin eksik sayfaları sonradan tamamlanmaya çalışılmıştır. Fasıllar başları ve önemli ifadeler sürhtür. Başında; “Ocaklı Cumazade Dervîşi Hafîdî Hasan Efendî'nin Yâdigârıdır” notu düşülmüştür. Hat: Rika
Satır Sayısı: 9	Sayfa Sayısı: 1-189
Başı: هذا كتاب جبار قولى ببسم الله الرحمن الرحيم قال الله تعالى ان فى السموات و الأرض...	Sonu: ... ol sâ' at kuşûr işledigin bilir, tevbe eder. Yine ol menzile gelir. Allâhü Te' âlâ aklamak müyesser eyleye, âmîn.
İçerik: Alevi-Bektaşî inanç sistemini ve kültürünü, soru-cevap yöntemiyle ve akıcı bir dille öğretmeye çalışan eser, 18. asrın ikinci yarısında kaleme alınmış üç nüshadan hareketle karşılaştırmalı olarak yayınlanmıştır ⁴ . Bu nüsha, söz konusu yayına esas olan ve Amasya-Çorum bölgesinde tespit edilmiş bulunan diğer üç nüsha gibi yakın havali kaynaklıdır. Hayli geç bir dönemde istinsah edilmiş olan nüsha, eserin özellikle Kelkit Vadisi'nde uzun yıllar boyunca etkili olan bölgesel didaktik metinlerden biri olduğunu ispatlamaktadır.	

4 *Kitâb-ı Cabbar Kulu* (2007). Haz: Osman Eğri. Ankara: TDVY.

No: 4.2	
Eser Adı: Menâkıb-ı İmâm Ca‘ferî’s-Sâdık	Müellif: -
Telif Tarihi: -	İstinsah Tarihi: 10 Muharrem 1315 (11 Haziran 1897)
Ölçü: 20x15.5	Yazmaya Dair: Mukavva ciltli defter muhtemelen eksiktir. Eksik kısımlar sonradan tamamlanmaya çalışılmış, boş sayfalara çeşitli manzumeler kaydedilmiştir. Fasl başları ve önemli ifadeler sürh (kırmızı) yazılmıştır. Hat: Rika
Satır Sayısı: 9	Sayfa Sayısı: 1-37
Başı: هذا مناقب امام جعفر الصادق رضي الله عنه بسم الله الرحمن الرحيم Rivâyetdür; hâzreti emirü’l-mü’minîn ve imâmü’l-müttaqîn esedullâhü’l-ğâlib ‘Ali ibni Ebîâlibden rivâyet ider...	Sonu: هرکه خواند دعا طمع دارم زانکه من سبزه کنهکارم این نوشتم تابه ماند روزگار من نمازم خط بماند یادگار
İçerik: İmam Cafer Buyruğu’nun geç dönem istinsahı, muhtasar ve eksik bir nüshadır.	

No: 5	Müellif: Hacı Bektâş-ı Velî
Eser Adı: Makâlât-ı Hünkâr Hacı Bektâş-ı Velî	Müstensih: Ali bin Mustafa
Telif Tarihi: -	İstinsah Tarihi: -
Ölçü: 21.8x 16	Yazmaya Dair: Metin muhtasardır. Eserin sonunda manzum bir parça ile bayram namazı tarifini içeren mensur bir parça vardır. Bu mensur parçanın yazım tarihi 1282 /1865-66’dır. Hat: Rika

- 5 “Günahkar ve naçiz biri olduğumdan her edilen duada nasibim olsun isterim. Bu eserim zamana kalsın, ben kalmayacağım (bari) yazdıklarım kalsın.”

Satır Sayısı: 19	Varak Sayısı: 35
Başı: هذا مقالات شريف حضرت هنكار حاجى بكتاش ولى الخرسانى بلسانه اللطيف قدس سره العالى بسم الله الرحمن الرحيم Şükr ü minnet ve sipās ol Tanrı ve tebārek ve te‘ālā ḥazretine olsun ki bu za‘if ve naḥif bî-çāre ḳullarını yoḳdan var eyledi...	Sonu: ... Muḥtaşar üzre beyān olundu. Ziyādesine maṭlūb eden mufaşşalāta naḳar eylesin. Bāḳî kelām, bāḳî kelām-ı mübārekde, ... tefsirde ve eḥādîşde ve Ḳur’ān-ı Kerimde mevcüddur. Vallāhü a‘ lem bi’ş-şavāb.
İçerik:	

No: 6	
Eser Adı: Havâss-ı Hurûfât	Müstensih: Hoca İbrahim bin Muhammed
Telif Tarihi: ?	İstinsah Tarihi:
Ölçü: 17.5x10.5 / 13x7.5	Yazmaya Dair: Erken dönemde yapıldığı anlaşılan cilt sağlamdır. Ehil bir kalemden çıktığı anlaşılan yazı, sürh cetveller içerisinde dir. Hat: Rika
Satır Sayısı: 13	Varak Sayısı: 110
Başı: هذا بيان خواص حروفات Her kim şabāḥdan ḳalḳdıḳda dünyā kelāmı söylemeden bir kerre elif dese Ḥaḳ te‘ālā ol kimesneye ḥesābsız ni‘met vere. Her kim ki maḥbūs olsa...	Sonu: ... Şāḥibu fi’t-taḥrîr el-ḥaḳîrü’l-faḳîr Sucin ḳaryesinde mütekemekkin Ḳozdereli oḳlu Hoca İbrāhim bin Muḥammed. İşbu kitāb maḥdūm Ḥüseyin Şākir Efendi’ye yādigārdır. 21 Haziran sene 1319 (4 Temmuz 1903).
İçerik: Bu havas kitabı içerisinde harflerin, ayların ve günlerin havasına ayrılmış bölümler mevcuttur. Muhtelif doğa hadiseleri ve tılsım tarifleri, ilm-i nücum konuları ve hesaplamalar içerir. Yazmanın sonunda ebced tablosu, 12 imam ve 14 masum listeleri ile 1 Şubat 1320 (14 Şubat 1905) istinsah tarihli bir destan metni bulunmaktadır.	

No: 7	
Eser Adı: Kitab-ı Sarı Saltık (İkinci Cilt)	Müstensih: Babazade Ali Efendi
Telif Tarihi:	İstinsah Tarihi:
Ölçü: 17.5x23	Yazmaya Dair: Yıpranmış mukavva cilt de dahil olmak üzere yazmanın genel durumu iyi ve eksiksizdir. Kimi kelimeler sürh yazılmıştır. Hat: Rika
Satır Sayısı: 19	Varak Sayısı: 76
Başı: هذا كتاب صارى صالتيق İkinci cildir. Rāviyān-ı aḥbār ve nāqılān-ı āṣār ve muḥaddiṣān-ı rūzigār şu yüzden ḥikāyet ederler ki: Seyyid Hıdır Sulṭānın emrine muntazır olup durdu, ba‘ dehū ḥaber gönderdi. Hemān Sulṭān-ı ‘ālī-ṣāndan adamlar gelip: “Seyyid Hıdır buyruḡ! Sulṭān sizi ister” dediler...	Sonu: ... öyle ise başına bir maşkara börkü giydürüḡ, dilkü kıyuḡların başına taḡub öyle ḥaḡāret ile öḡüme getürüḡ demekte. Bu cild de bunda tamam.
İçerik: Sarı Saltık kitabının ikinci cildi olarak takdim edilmiştir. Metin boyunca Hıdır Abdal ve Sarı Saltık’ın menakıbı anlatılmaktadır. Metin bittikten sonra Hıdır Abdal’ın şeceresine yer verilmiştir. Bu şecere ile Hıdır Abdal evlatlarından Karaca Ahmet Sultan’ın torunu Arapgir Kazası Ocak köyünden Babazade Ali Efendi metnin müstensihini olduğunu söyleyerek dua istemektedir.	

No: 8	Müellif: Ahmed-i Bîcân
Eser Adı: İşbu Kitâb Hükemâyı Vasfeder	Müstensih: Tuğut karyeli Torunzade Bektaş
Telif Tarihi:	İstinsah Tarihi: 7 Recep 1300 /14 Mayıs 1883
Ölçü: 20.2 x13	Yazmaya Dair: Yıpranmış mukavva cilde rağmen yazmanın genel durumu iyi ve eksiksizdir. Metin tamamlandıktan sonra aynı müstensih tarafından bazı mücerred tedaviler ve birkaç parça manzume kaydedilmiştir. Hat: Rik'a
Satır Sayısı: 14	Varak Sayısı: 59
Başı: İşbu kitâb hükemâyı vaşfeder بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين الحمد لله رب العالمين و الصلوة والسلام على اسعد الخلق محمد و اله و صحبه اجمعين اما بعد Muhibbü'l- ^ç ulemâ ve hâdimü'l-fuğarâ Yazıcıoğlu Aḥmed-i Bîcân raḍiyallâhu ‘anh eydür: Sebeb-i taḥrîr oldur ki mütâla‘a-i maşnû‘ât ederken göñlüme bu düşdü ki ‘âlemin ba‘zî ‘acâ‘ibini bir yere cem‘ eyleyem. Huşûşâ ki İskender zamânında cihân ḥakîmleri...	Sonu: ... olasıñ yoḡsa gittikten şonra seni bırakmazlar ki gidesiñ de dünyâda ḥayredesiñ. ‘Aḡlıñ başıña yâr ise kendiñi göresiñ efendi. Temmet, tamâm oldu. Bunu yazdım yâdigâr olmaḡ için Oḡuyanlar bir du‘â kılmâḡ için Bunu yazdım ber-vefâ-yı rûzigâr Ben ölürsem ḥaṭtım ḡalsın yâdigâr Mâh-ı Receb sene 1300
İçerik: Ahmed-i Bican'ın Acâ'ibü'l-Mahlûkât adlı eserinden özetlenmiş, geç dönem bir derleme hüviyetindedir.	

No: 9.1.	Müellif: Giritli Resmi Ali Baba
Eser Adı: Uyûnü'l-Hidâye	Müstensih: Ali Haydar Baba
Telif Tarihi:	İstinsah Tarihi: 2 Cemayizelevvel 306 - 25 Kanuni evvel 304 (28 Aralık 1891)
Ölçü: 20.5x 13.5	Yazmaya Dair: Yazma karton cilt içinde iki kitaptan oluşmaktadır. Birinci metnin sonunda manzum parçalar, evrad, gülbeng ve naat mevcuttur. Defter yaprağı kullanılmıştır. Hat: Rika
Satır Sayısı: 15	Varak Sayısı: 110
Başı: عيون الهدايه هذا رسالة عيون الهدايه عن رسمى الكرىدى من بنده سيد على سلطان قدس سره المنان بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على محمد الفائز الاتباع فى لآخرة و لاولى وعلى اله و صحبه اجمعين Ma' lûm ola ki cümle ehl-i îmân muhibbân-ı ehl-i beyt olana bilmek lâzımdır ki kâffe-i enbiyâ 'aleyhi's- şalātu ve's-selâmlardan...	Sonu: ... ve her bir kimse bu zât-ı kirâmları kendüsine şefî' getirür. Hiçbir keyfiyete mahrûm qalmaz. Ber-murâd olur, bi-lâ şek ve bi-lâ şübhe.
İçerik: Kızıldeli (Seyyid Ali Sultan) Ocağı mürşitlerinden 18. yüzyılda yaşamış Giritli Resmî Ali Baba'nın (ö. 1789) kaleme aldığı <i>Uyûnü'l-Hidâye</i> , Alevi kaynaklı inanç sisteminin Kızıldeli süreğine dair prensipleri en yetkili ağızdan ortaya koyan eserlerden biridir. Bu nüsha, kütüphanelerde onlarca nüshası bulunan <i>Uyûnü'l-Hidâye</i> 'nin, yaklaşık bir asır sonra kaleme alınmış bir örneğidir. <i>Uyûnü'l-Hidâye</i> , Kızıldeli Ocağı'nın 18-19. asır itikat zeminine dair temel referans kaynaklarından biri olarak kabul edilmektedir ⁶ .	

6 Yılmaz Soyzer (2010). "18-19. Yüzyıllarda Kızıldeli Bektâşi Ocağı". *Türk Kültürü ve Hacı Bektâş Veli Araştırmaları Dergisi*. S. 53. 345-364.

No: 22	
Eser Adı: Cönk	Müstensih: -
Telif Tarihi: -	İstinsah Tarihi: -
Ölçü: 11 x 21.3	Yazmaya Dair: Deri cilt içerisinde, şiraze kopmuş ve genel olarak çok yıpranmış durumdadır. Hat: Rik'a
Satır Sayısı: Muhtelif	Varak Sayısı: 166
<p>İçerik: 1. Teslîm Abdâl, 2. Şâh Hatâyî, 3. Dertli Kemter, 4. Kul Himmet, 5. Mahlassız, 6. Abdâl Niyâzî, 7-8. Vîrânî, 9. Kul Himmet, 10. Genç Abdâl, 11. Şâh Hatâyî, 12. Gevherî, 13. Velî, 14-15. Âşık, 16. Velî, 17. Nesîmî, 18. Vîrân Abdâl, 19. Sâdikî, 20. Vasfî, 21. Hatâyî, 22. Şâh Hatâyî, 23. Hüseyin, 24. Dervîş Ahmet, 25. Er Mustafâ, 26. Dervîş Ahmet, 27. Velî, 28. Er Mustafâ, 29. Şâh Hatâyî, 30. İsmâîl, 31. Dervîş Ahmet, 32. Şâh Hatâyî, 33-34. Noksânî, 35. Şâh Hatâyî, 36. Mahlassız, 37. Fuzûlî, 38. Kul Himmet, 39. Şâh Hatâyî, 40. Dervîş İbrâhim, 41. Mahlassız, 42-43. Âşık, 44. Teslîm Abdâl, 45. Âşık, 46. Sultân, 47-48. Cân Hatâyî, 49. Bende, 50-53. Vîrânî, 54. Seyfî, 55-59. Vîrânî, 60. Tekirdağlı Âşık Ali Baba, 61. Dertli Kemter, 62. Seyrî, 63. Sırrî, 64. Teslîm Abdâl, 65-66. Kul Himmet Üstâdım, 67. Sultân Muhammed, 68. Velî, 69. Kul Himmet, 70. Vîrânî Abdâl, 71. Sâdikî, 72-73. Kemter, 74. Âşıkî, 75. Şem'î, 76. Kul Himmet, 77. Hüseyin, 78. Şâh Hatâyî, 79. Dervîş Ali, 80. Sırrî, 81. Daî Abdâl, 82-98. Sırrî, 99. Ali, 100-104. Sırrî, 105. Noksânî, 106. Kamber, 107. Cemâlî, 108. Dervîş Muhammed, 109-122. Noksânî, 123. Kul Sevindi, 124. Hatâyî, 125-126. Kul Sevindi, 127. Kul Himmet, 128-129. Mahlassız, 130. Dîvâne, 131. Cân Hatâyî, 132. Teslîm Abdâl, 133. Âşıkî, 134. Öksüz, 135. Kurbânî, 136. Sâdik, 137. Kul Mustafâ, 138. Nesîmî, 139. Sâdik, 140. Velî, 141. Şâh Hatâyî, 142. Hatâyî, 143. Gulâmî Bende, 144. Vîrânî Abdâl, 145. Hüseyinî, 146. Yemînî, 147. İsmâîl (Dâsitân-ı İbrâhim ile İsmâîl), 148. Hasretî, 149. Kul Himmet, 150. Bende, 151. Sefil (?), 152. Nesîmî, 153-154. Vîrân Abdâl, 155. Vîrânî, 156. Kamber, 157. 'Âşık, 158. Mahlassız (Maktel manzum-mensur), 159. 'Âşık Muhammed, 160. Delî Boran, 161. Noksânî, 162. Hatâyî.</p>	

No: 23	
Eser Adı: Cönk	Müstensih: -
Telif Tarihi: -	İstinsah Tarihi: -
Ölçü: 23 x 15	Yazmaya Dair: Ebru süslemeli ve işlemeli deri cilt; cilt ve şiraze iyi durumdadır. Hat: Rik'a
Satır Sayısı: Muhtelif	Varak Sayısı: 89
<p>İçerik: 1. Nâme-i İmâm Hüseyin, 2. Münâcât 3-9. Der-hakk-ı 'Ali, 10. Salât-nâme, 11. İftidâ, 12. Salavât-ı Şerîf, 13. İftidâ 14. Na't-ı 'Ali 15. Na't-ı İmâm, 16. Salât-nâme, 17. Na't-ı 'Ali, 18. Gül-beng-i Şerîf, 19. Silsile-i Bektâşiyân, 20. Du'â-yı Sabâh, 21. Ziyâret-i Cümle Ehl-i Beyt, 22. Ziyâret-i İmâm Rızâ 23. Der-beyân-ı Havâsiyet, 24. Salât-ı Hayderiyye, 25. Na't-ı 'Ali, 26. Der-beyân-ı Çehârdeh İmâm-ı Ma'sûm-ı Pâk, 27. Der-beyân-ı Evlâd-ı İmâmeyn, 28. Sıfât-nâme 29-33. Tercümân-ı Sofra 34. Tercümân-ı Cümcüme 35. Tercümân-ı Nefes 36. Tercümân-ı Dâr 37. Tercümân-ı Gâyib Postu 38. Tercümân-ı İkrâr 39. Tercümân-ı Çamaşır 40. Tercümân-ı Tırâş 41. Sabahta Yüzün Yıkadıkta Okuya 42. Tercümân-ı Niyâz 43. Tercümân-ı Taç 44. Tercümân-ı Meydân 45. Tercümân-ı Haklu Hayırlu 46. Tercümân-ı tığbent 47. Tercümân-ı Kurbân 48. Tercümân-ı Hatar-kerden 49. Tercümân-ı bilinmez Günâh 50. Tercümân-ı Gülbeng 51. Tercümân-ı Niyâz 52. Tercümân-ı Âsitân 53. Meydâna Girdükte Okunan Tercümân 54. Yola gittikte Okunan Tercümân 55. Tekbîr-i Palhenk 56. Tekbîr-i Tığbent-i Elif Lam 57. Tercümân-ı Post 58. Tercümân-ı Sitem 59. Tercümân-ı Kapu 60. Tercümân-ı Vedâ 61. Tercümân-ı Türbe 62. Tercümân Sofra Geldikte 63. Tercümân-ı ağyazılı 64. Tercümân-ı Hırka 65. Tercümân-ı Teslîm 66. Tercümân-ı Gusûl 67. Tercümân Çerâğ Denüldükte 68. Tercümân-ı Yol 69-70. Tercümân-ı Âb 71. Tercümân 72. İlerü Vara Tercümân-ı Okuya 73. Şeyh Önünde Okuya</p> <p>ŞİRLER</p> <p>1. Mersiye-i Şerîf-i 'Aşûre 2. Misâlî Efendi 3. Sultân Nesîmî 4. Kaside-i Nesîmî Sultân 5. Kaside-i Nâimî 6. Nesîmî 7. Gazel-i Düvâzdeh İmâm 8. Hayretî 9. Kaside-i Vahdetî 10. Hâşim (10-16 Haşim) 17. Mahlassız (Elâ Ey Sâ'il-i Evsâf-ı Haydar) 18. Hâşim 19. Arşî Baba 20-21. Hatâyî 22. Nûrî 23-24. Nesîmî 25. Vîrânî 26. Duâ-yı 'Aşûra 27. Mahlassız – Âmeden-i Tahîfeyi Bektâşiyân 28. Mahlassız – Mesneviyyeyi Bektâşiyeye 29. Şâhî 30. Nefesî Sarı Saltuk Baba (Mahlassız) 31. Hamdî 32. Kul Himmet 33. Abdâl Pîr Sultân 34. Deli Şükrü Abdâl 35. Kaygusuz 36. Semâî</p>	

37. Şâh Hatâyî 38. Semâ'î 39. Kolu Bağlı (?) 40. Derûnî 41. Bosnevî 42. Günahkar 43. Seyyid 44. Semâ'î 45. Ravzî 46. Kaygusuz 47. Dervîş 48. Dervîş 49. Seyyid Dede 50. Türâbî 51. Kemter 52. Abdâl Mûsâ 53. Kul Himmet 54. Şâh Hatâyî 55. Meczûb Abdâl 56. Meczûb Abdâl 57. Hatâyî 58. Kul Şükrü 59. Behlül Dâna 60. Kul Nesîmî 61. Rahmî 62. Pîr Sultân 63. Velî Dede 64. Öksüz Abdâl 65. Mahlassız 66. Kaygusuz 67. Pîr Sultân 68. Şâh Hatâyî 69. Pîr Sultân 70. Kalender Abdâl 71. Budalâ 72-73. Şâh Hatâyî 74. Kul Himmet 75. Pîr Sultân 76. Dervîş Hüseyin 77. Pîr Sultân 78. Dertli Kazak 79. Kul Himmet 80. Şâh Hüseyin 81. Tâlibî 82. Şemîmî 83. Kazak Ahmet 84. Pîr Sultân 85. Nakşî 86. Pîr Sultân 87. Şemî 88. Âhî Dede 89. Pîr Sultân 90. Nesîmî 91. Mahlassız – İyt (Bayram Cemi hk) 92. Kaygusuz 93. Nesîmî 94. Eşrefzâde 95. Nesîmî 96. Âşık Sipâhî 97. Pîr Sultân 98. Sersem 99. Şâhiyâ 100. Mâhiyâ 101. Kul Himmet 102. Şâh Hatâyî 103. Şâh Hatâyî 104. Nesîmî 105. Pîr Sultân 106. Kul Himmet 107. Kul Himmet 108. Velî Abdâl 109. Pîr Sultân 110. Pîr Sultân 111. Pîr Sultân 112 Vefk Tabloları ve Muskalar (55-68 Varaklar) 113. Esrâr-ı 'Ali (Mensur) 114. Vahdetî 115. Fuzûlî 116. Beyit (Mahlassız) 117. Beyit (Mahlassız) 118. Muamma (Mahlassız) 119. Şems-i Tebrîzî (Farsça) 120. Şâh Hatâyî 121. Kalenderî 122. Kalenderî 123. Vîrânî Baba 124. Şehîdî 125. Mukîmî 126. Niyâzî 127-128. Vîrânî 129. Nesîmî 130. Vîrânî 131. Nesîmî 132-133. Vîrânî 134. Fuzûlî 135. Âşık Yûnus 136. Mahlassız 137. Vîrânî 138. Şemîmî 139. Fahrî Dede 140. Gazel-i Pîr Hâcî Bektâş Velî (Ârif) 141-142. Bosnevî 143-144. Kaygusuz 145. Beyit (Mahlassız) 146. Nesîmî 147. Vîrânî 148. Semâ'î 149. Şemsî 150. Teslîm Abdâl 151-153. Niyâzî 154. Beyit (Mahlassız) 155. Müfred 156. Seyfî 157. Rûhî 158. Hasan Dede 159. Kaygusuz 160. 'Ulvî 161. Eşref 162. 'Âşık 'Ömer 163. İlletî 164. Beyit 165. Seyfî 166. Rûsiyâhî 167. Nesîmî 168. Mahlassız 169. Semâ'î 170. Müfred 171. Seyyid Hâşim 172. Beyit 173. Beyit 174. Muammâ-i Semâ'î 175-176. Hâşim 177. Lisânî 178. Miskîn 179. Kaygusuz 180. Türâbî 181. Miskîn 182. Vîrânî Baba 183-184. Nesîmî 185. 'Ârif 186. Şemîmî 187. Semâ'î 188. Niyâzî 189. Arnavutça Nefes (Mahlas yok) 190. Molla (Arnavutça Nefes) 191. On Muharrem 'Aşûre Du'âsı.

No: 24	
Eser Adı: Cönk	Müstensih: -
Telif Tarihi: -	İstinsah Tarihi: -
Ölçü: 19.5 x 13.5	Yazmaya Dair: Cilt parçalanmış durumdadır; şiraze değilmak üzeredir, baştan ve sondan eksiktir. Hat: Nesih
Satır Sayısı: Muhtelif	Varak Sayısı: 110
<p>İçerik: 1. Rûhî 2. Medhî 3. Rûhî, 4. Nî'metî 5. Seyfî 6. Kabûlî 7. Âli 8. Bahâyî 9. Celâlî 10. 'Arşî 11. Şîrî 12. Nâdisî 13. Müfred 14. Bâkî 15. Sâkinî 16. Nev'î 17. 'Âli 18. Yahyâ 19. Nev'î 20. Bâkî 21. Za'fî 22. Fîrâkî 23. Nev'î 24. 'Ulvî 25. Âhî 26-30. Müfred 31. Kasîde-i 'Ali 32. Kasîde-i Cinânî 33. Müseddes-i Beyânî 34. Müseddes-i Cinânî 35. Müseddes-i 'Ulvî 36. Müseddes-i Nâdirî 37. Müseddes-i Cinânî 38. Müseddes-i Nâdirî 39. Müseddes-i Cînanî 40. Müseddes-i Hâşimî 41. Müseddes-i Medhî 42. Müseddes-i Hüdâyî 43. Gazel-i Muhibbî Tesdîs-i Askerî 44. Müseddes-i Muhibbî 45. Müseddes-i Tiğî 46. Müseddes-i Hâşimî 47. Müseddes-i Lem'î 48. Müseddes-i Cinânî 49. Müseddes-i Âzerî 50. Terkîb-i Bend-i Mahvî 51. Müseddes-i Zihnî Gazel-i Bâkî 52. Müseddes-i 'Ali 53. Müseddes-i Rahmî 54. Müseddes-i Nâmî 55. Tesdîs 56 Müseddes-i Sâ'î 57. Müseddes-i Cinânî 58. Tahmîs-i Ahdî Gazel-i İshak 59. Tahmîs-i Beyânî Gazel-i Râmî 60. Müseddes-i Meylî 61. Müseddes-i Hâtîfî 62. Müseddes-i 'İlmî 63. Müseddes-i Nakşî 64. Tahmîs-i Cemâlî Gazel-i Fuzûlî 65. Tahmîs-i Vahdetî 66. Tahmîs-i Âgehî Gazel-i Sultân Süleyman 67. Tahmîs-i Rif'atî 68. Müfredat 69. Müseddes-i Hâlî 70. Güfte-i Ahmet Paşa 70. Gazel-i Nef'î Tahmîs-i Tiğî 71. Tahmîs-i Abdî Gazel-i Necâtî 72. Za'tî 73. Nef'î 74. Nâbî 75. 'Ulvî 75. Yahyâ Efendi 76. Nazîre-i Rûsûhî 77. Sabrî 78. Hulûsî 79. 'Ali 80. Müreddes-i 'Ulvî 81. Müseddes-i Fevrî Çelebi 82. Cinânî 83. Müseddes-i 'Ulvî 84. 'Âli 85. 'Âli 86. Müseddes-i 'Azmi 87. Kadîrî 88. 'Âli Efendi 89. 'Âli 90. Yahyâ 91. 'Abidî 92. Müsemmen-i 'Âli 93. Müseddes-i Hâşimî 94. Hayâtî 95. Tercî-i Bend-i 'Âli 96. Gazel-i Hüsrev Tahmîs-i Kâmî 97-103. Nîsârî 104. Ma'aşerî Fehim Çelebi 105. Tercî-i Bend-i Veysî 106. Tercî-i Bend-i 'Âli 107. İshak 108. Rûhî 109. Zuhûrî 110. Mânî 111. Nev'î 112. Kabûlî 113. Medhî 114. Cevrî 115. 'Âli 116. Resmî 117. Nesîmî 118. Bâkî 119. Gazel-i bî-nukat-ı Kabûlî 120. Nazîre-i Fehîm 121. Nazîre-i Rûhî 122-135. Fehîm 136. Mi'râciyye-i Fehîm 137. 'Azmi 138. Rûhî 139. Gazel-i Fevrî Tahmîs-i Cinânî 140. Tercî-i Bend-i Fevrî 141-142. Bâkî 143. Fuzûlî 144-145. Bâkî 146. Necâtî 147. Bâkî 148. Necâtî 149. Müseddes-i Selîkî 150. Bâkî 151. Nâzire-i Nev'î 152. Kâbûlî 153. Fuzûlî 154. Kâbûlî</p>	

155. Behiştî 156. Kabûlî 157. ‘Aşkî 158. İshak 159. Fevrî 160. Bâkî 161. Hayretî 162. Gazel-i Figânî Tahmîs-i Makâlî 163. Lâmi’î 164. Bâkî 165. Usûlî 166. Muhibbî 167. ‘Ömrî 168. Bâkî 169. Der-beyân-ı Lugaz Karpuz 170. Rahle 171. Kestâne 172. Nerdubân 173. Pire 174. Şem’ 175. Gergef 176. Cıva 177. Ok 178. Sivrisinek 179. Cenâze 180. Kestâne 181. Rüzgâr 182. Sümüklü böcek 183. Su 184. Satranç 185. Sâ’at 186. Sene ve Aylar ve Evrât-ı Hamse 187. Süleymân 188. Bâde 189. Kalem 190. Kasım 191. Çadır 192. Niyâzî 193-194. Bilâl 195. Hüseyin 196. Mezîd 197. Seyyidî 198. Kara tut 199. Âteş 200. Dolap ve Öküz 201. Ad 202. Karpuz 203. Yumurta 204. Paça 205. Kandil 206. Buz 207. Hayme 208. Kandil 209. Âyîne 210. Âteş 211. Mektup 212. Kalem 213. Uyku 214. Sarmaşık 215. Gül 216. Mekik 217. Minâre 218. Arı 219. Furun 220. Kalem 221. Gemi 222. Mu’ammeyât Saîd 223. Sinân 224. Tâhir 225. ‘Ömer 226. Osmân 227-229. ‘Ali 230. Celâl 231. Kemâl 232. İbrâhim 233. Yûsuf 234. ‘Acem 235. Karga 236. ‘Ömer 237. Habîb 238. Hızır 239. Mûsâ 240. Cüneyd 241. Hızır 242. Kalem 243. Kadırğa 244. Tavlı 245. Su 246. Dolap 247. Lugaz-ı Sultân Murâd (Kandil) 248. Cevâb-ı Cihâdî Bey 249. Kapı 250. Çekirge 251. Süpürge 252. Fıstık 253. Terâzî 254. Kıblenümâ 255. Öreke 256. Hammâm 257. Pire 258. Kar 259. Kur’ân 260. İbrâhim 261. Gazel-i Nesîmî Tahmîs-i Za’fî 262. Gazel-i Usûlî Tahmîs-i ‘Âşikî 263. Gazel-i Usûlî Tahmîs-i ‘Âlî 264. Kasîde-i Hâşimî 265. Selâmî (Medh-i Resûlullâh AS) 266. Selâmî (Medh-i Resûlullah AS) 267. Gazel-i Muhibbî Tahmîs-i Vahîdî 268. Gazel-i Muhibbî Tahmîs-i ‘Aşkî 269. Gazel-i Hayâlî Tahmîs-i ‘Aşkî 270. Gazel-i Nef’î Tahmîs Mahifî 271. Gazel-i Mesammî Tahmîs-i Rûhî 272. Tahmîs-i Haylî Bey 273. Gazel-i Ulvî Tahmîs-i Tîğî 274. Kasîde-i ‘Âlî 275. Müseddes-i Sâdikî 276. Hayretî 277. Terkîb-i Bend-i Nev’î 278. Tahmîs-i ‘Âlî 279. Kemâl Paşazâde 280. ‘Âlî 281. Bâkî 282. Medhî 283. Nef’î 284. ‘Ulvî 285. Bâkî 286. Veysî 287. Mechî 288. Fevrî 289. Revânî 290. Bîzâr-ı Menûvâne 291. Tercî-i Kemâlpaşazâde 292. Gazeliyyât-ı Muhammed Parsa eş-şehir bi-Sâbir (292 – 365 arası 74 tane aynı isimli gazel var) 366. Gazeliyyât-ı Riyâzî (366-383 18 adet aynı isimli 18 adet gazel var) 384. Terkîb-i Bend-i Şeyhî 385. Şeyh ‘Arzî-i Mevlevî 386. ‘Ârif Çelebî 387. Sâbit Efendi 388. Kıt’a-i Mutâyebe 389. Tâlib Efendi 390. ‘Ârif Çelebi 391. Gazeliyyât-ı Merhûm Yahyâ Efendi 392. Gazeliyyât-ı Merhûm Yahyâ Efendi 393. Gazeliyyât-ı Merhûm Yahyâ Efendi 394. Nâ’îlî Efendi 395. Li-Râkimihî 396-398. Şeyhülislâm Yahyâ Efendi 399. Bahâyî Efendi 400. Neşâtî 401. Vâhid Çelebi 402. Dervîş Fasîh 403. Sâbit 404. Râsîh 405. Sûret-i Hüccet-i ‘Âşık u Mâ’sûk 406. Sûret-i Fetvâ-yı ‘Uşşâk 407. Tîğî 408. Salâhî 409. Lebîbî 410. Merhûm Esîrî Efendi 411. Dervîş Sâhib 412. Li-Muharrihî’l-fakîr 413. Lutfî 414. Mu’aşşer-i Kıyâsî 415. Gazel-i Cemâlî 416. Mantkî 417. Müseddes-i Yahyâ Efendi 418. Zuhûrî 419. Rûhî 420. Hayretî 421. Kabûlî 422. Kabûlî 423. Nâcî 424. Zevkî 425. Kabûlî 426. Kabûlî 427. Sabrî 428. Fânî (?) 429. Fahrî 430. ‘Âlî 431. ? 432. Celîl 433. Zevkî 434. Âhî 435. ‘Âbidî 436. ? 437. Rahmî 438. ‘Atâ

No: 25	
Eser Adı: Cönk	
İstinsah Tarihi: -	Müstensih: -
Ölçü: 22 x 16	Yazmaya Dair: Mukavva cilt hayli yıpranmış durumdadır, eser tamir görmüştür. Hat: Rik'a
Satır Sayısı: Muhtelif	Varak Sayısı: 18
İçerik: 1. Osmanlı Vilayet ve Kazaları 2. Tûrâbî 3. Gevherî 4. Güvenç Abdâl 5. Kul Himmet 6. Hatâyî 7. Dertli(?) 8. Gevherî 9. Noksânî 10. Vîrânî 11. Sefil Gedâ 12. Kul Himmet Üstâdım 13. Mahlassız 14. Mahlassız 15-16. İsmâîl 17. Vîrâne 18. Seyrî 19. Kul Pervâne 20. Sefil Gedâ 21. Kul Himmet 22. Mahlassız 23-24. Nâsîhî 25. Noksânî 26. Kul Himmet	

No: 26	
Eser Adı: Cönk	
İstinsah Tarihi: -	Müstensih: -
Ölçü: 22 x 16.5	Yazmaya Dair: Kurşun kalem ve mürekkep kullanılan defter mukavva kapaklıdır; cildi dağılmak üzeredir. Hat: Rik'a
Satır Sayısı: Muhtelif	Varak Sayısı: 31
İçerik: 1. Kul Mustafâ 2. Mehmed 3. Muhammed 4. Kul Himmet 5. Şâh Hatâyî 6. Pîr Sultân 7. Kul Velî 8. Şâh Hatâyî 9. Velî 10. Dedemoğlu 11. Sefil 'Ali 12. Hâlisî (14 Şubat 927) 13-14. Şâh Hatâyî 15-16. Velî 17. Pîr Sultân 18. Âşık Mûsâ 19. Mahlassız 20. Dervîş 'Ali 21. Râsim (5 Şubat 927) 22. Velî 23. Seyyid 24. Şâh Hatâyî 25. Pîr Sultân 26. Velî 27. Hüseyin 28. Sefil Hüseyin 29. Pîr Sultân Abdâl 30. Hâlisî 31. Noksânî 32. Velî 33. Dervîş Muhammed 34. Tûrâbî 35. Nesîmî 36. Sâdık Abdâl 37. Kul Sevindi 38. Şâh Hatâyî 39. Muhammed 40. Hatâyî 41. Muhammed 42. Hatâyî 43. Vîrânî Abdâl.	

No: 27	
Eser Adı: Cönk	
İstinsah Tarihi: Hicri 1316 (?)	Müstensih: -
Ölçü: 17 x 11	Yazmaya Dair: Bez ciltli sığır dili, siyah ve mavi mürekkeple yazılmıştır;, nadiren sürh bölümler vardır. Özensiz bir Rik'a hatla kaleme alınan yazma muhtemelen sondan birkaç sayfa eksiktir. Hat: Rik'a
Satır Sayısı: Muhtelif	Varak Sayısı: 36
İçerik: 1. Sırrî 2. Vîrânî 3. Seyfî 4. Hatâyî 5. Kul Himmet 6. Şem'î 7. Sırrî 8. Şâh Hatâyî 9-10. Noksânî 11. Kul Himmet 12-16. Noksânî 17. Sefil Sâdık 18. Dedemoğlu 19. Nesîmî 20-21. Noksânî 22. Sırrî 23. Ayşe Dervîş 24. Dervîş Ahmed 25. Sefil Gedâ 26. Şâh Hatâyî 27. Kul Himmet 28. Hatâyî 29. Velî 30. Hatâyî 31. Sırrî 32. Cân Hatâyî 33. Kul Himmet 34. Pîr Sultan 35. 'Âşıkî Gedâ 36. Sefil 'Ali 37. 'Âşık 38. Dervîş Süleymân	

No: 28	
Eser Adı: Cönk	
İstinsah Tarihi: -	Müstensih: -
Ölçü: 21.5 x 12	Yazmaya Dair: Mukavva kapaklı defterin şirazesini dağılmak üzeredir; hayli yıpranmış yazma baştan ve sondan eksiktir. Hat: Rik'a
Satır Sayısı: Muhtelif	Varak Sayısı: 114
<p>İçerik: 1. Âsumân ile Zeycân Hikâyesi 2. Hüseyin 3. 'Âşık Garip ve Şâhsenem Hikâyesi (1281 tarihi verilmiş) 4. Ejderhâ ile Aliyye'l- Murtazâ Destânı 5. Şâh İsmâil ile Gülizâr Hikâyesi (Arapgir Kazâsından Haydar 1281 Müstensih) 6. Derdiyok ile Zülfü Siyâh Hikâyesi (yarım) 8. Kitâb-ı Serencam (El Mevdi Sekerat – Tam metin Hüseyin Hüsni İstinsah) Ters baştan manzumeler başlıyor. Manzumeler öncesi hikayeleri ve rivayetleri hakkında bilgiler veriliyor. 1. Pîr Sultân Abdâl 2. Kul Himmet 3. Karacaoğlan 4. Pîr Sultân Abdâl 5. Teslîm Abdâl 6. Mehmed 7. Teslîm Abdâl 8. Pîr Sultân Abdâl 9. Pîr Hatâyî 10. Pîr Sultân 10. Pîr Sultân Abdâl 11. Pîr Sultân 12. Kul Himmet 13. Pîr Sultân Abdâl 14. Hatâyî 15. Teslîm Abdâl 16. Pîr Sultân Abdâl 17. Karacaoğlan (yeniden ters döndü) 18. Dervîş Mehmet 19. Er Mustafâ 20. Pîr Hatâyî 21. Kul Himmet 22. Kul Hüseyin 23. Pîr Sultân 24. Dervîş 'Ali 25. Kul Velî 26. Dervîş 'Ali 27. Hüseyin 28. Pîr Hatâyî 29. Şîri (Şathiye) 30. Karacaoğlan 31. Karacaoğlan 32. Velî 33. Hüseyin</p>	

No: 29	
Eser Adı: Cönk	
İstinsah Tarihi: -	Müstensih: -
Ölçü: 18 x 11.5	Yazmaya Dair: Yıpranmış bordo deri ciltli sıgır dili; şiraze dağılmak üzeredir, eksik sayfaları vardır. Hat: Rik'a
Satır Sayısı: Muhtelif	Varak Sayısı: 55
İçerik: 1. Teslîm Abdâl 2. Noksânî 3. Velî 4. Pîr Sultân Abdâl 5. Pîr Sultân Abdâl 6. Şâh Hatâyî 7. Dervîş 'Ali 8. Pîr Sultân Abdâl 9-11. Hatâyî 12. Pîr Sultân Abdâl 13. Sefil Gedâ 14. Kul Himmet 15. 'Âlî 16. Hatâyî 17. Mehmed 18. Hasret 19. Pîr Sultan 20. Pîr Sultân Abdâl 21. 'Âşık Hüseyin 22. Şâh Hatâyî 23. Abdâl Pîr Sultân 24. Hüseyin 25. Kul Yûsuf 26. Noksânî 27-31. Pîr Sultân 32. Hatâyî 33. Sâdık 34. Muhammed 35. Pîr Sultân 36. Velî 37. İbrâhim 38-39. Velî 40-41. Dervîş Muhammed 42. Dervîş 'Ali 43. İsmâil 44. Tevhîd (Önüme Bir çığır Geldi-Pîr Sultan) Mahlassız 45. Hatâyî 46. Kul Himmet Üstâdım 47. Kul Himmet 48. 'Âşık İbrâhim 49. Kemter Fikri 50. Dervîş 'Ali 51. Kul Budalâ 52. Seyfullâh 53. Şâh Hatâyî 54. Kul Himmet 55. Velî 56. Sâdık 57. Kaygusuz Baba 58. Şâh Hatâyî 59. Seyrî Cönk sayfalarının yarısından fazlası yazılmamış boştur.	

No: 30	
Eser Adı: Cönk	
İstinsah Tarihi: -	Müstensih: -
Ölçü: 12.5 x 17	Yazmaya Dair: Rutubetten büyük ölçüde solmuş olan defter ciltsizdir ve yapraklar dağınık durumdadır. İlk 6 varak tamamen okunamaz haldedir. Hat: Rik'a
Satır Sayısı: Muhtelif	Varak Sayısı: 26
İçerik: 1. Hüseyin 2. Türâbî 3. Noksânî 4. Kurbân gülbengi 5. Kurbân Tekbirleme ve Du'â 6. Hudâyî 7. Sâdık 8. Şâh Hatâyî 9. Velî 10. Vîrânî 11. Güvenç Abdâl 12. Hatâyî 13. Dörtlük (Mahlassız) 14. Dervîş 'Ali 15. Noksânî 16. Pîr Sultân Abdâl 17. Kul Himmet 18. Hüseyin 19. Noksânî 20. Kul Himmet 21. Sofra Duâsı 22. Velî 23. Noksânî 24. Hatâyî 25. Kul Himmet 26. Feyzî 27. Nesîmî 28. Sefil 'Ali 29. Noksânî 30. Cemâleddîn 31-32. Dertli 33. Hatâyî	

No: 31	
Eser Adı: Cönk	
İstinsah Tarihi: -	Müstensih: -
Ölçü: 20 x 12	Yazmaya Dair: Kapaksız ve ciltsiz sığır dili; ilk sayfalar yarıya kadar kopuk ve eksiktir. Hat: Rik'a
Satır Sayısı: Muhtelif	Varak Sayısı: 18
İçerik: 1-6. Noksânî 7. Pîr Sultân 8. Noksânî 9. Mahlassız 10. Gevherî 11. Kul Himmet 12. İsmâîl 13. Şâh Hatâyî 14. Dertli 15. Genç Abdâl 16. Sultân 17. Sırrî 18. Kul Ahmet 19. Pîr Sultân 20. 'Âşık 'Ömer 21. Sefil Sersem 22. 'Âşık 'Ömer 23. Mahlassız	

No: 32	
Eser Adı: Cönk	
İstinsah Tarihi: 15 Zilkâde 84 / 9 Mart 1868	Müstensih: -
Ölçü: 34 x 10.5	Yazmaya Dair: Deri şirazeli, kapaksız sığır dili. Ocaklı Musa Efendigil'den alındı notu düşülmüştür. Hat: Rik'a
Satır Sayısı: Muhtelif	Varak Sayısı: 7
İçerik: 1. Dervîş İbrâhim 2. 'Ali Hatâyî 3. Hatâyî 4. Kul Himmet 5. Teslîm Abdâl 6. Hüseyin 7. Velî	

No: 36	
Eser Adı: Cönk	
İstinsah Tarihi: -	Müstensih: -
Ölçü: 22.5 x 11.5	Yazmaya Dair: Kapaksız sığır dili cönk. Hat: Rik'a
Satır Sayısı: Muhtelif	Varak Sayısı: 27
İçerik: 1-22. Râsim, 23-35. Hâşim, 36-45 Râsim, 46. Noksânî, 47-58 Râsim.	

No: 37	
Eser Adı: Cönk	
İstinsah Tarihi: -	Müstensih: -
Ölçü: 15 x 10	Yazmaya Dair: Kapaksız, şirazesi tamamen dağılmış defter; baştan, sondan ve ortaldardan eksiktir. Hat: Rik'a
Satır Sayısı: Muhtelif	Varak Sayısı: 47
İçerik: 1-2. Noksânî 3. Virâni 4. Cân Hatâyî 5-6. Pîr Muhammed 7. Hatâyî 8-9. Noksânî 10. Sırrî 11. Kul Himmet 12. Hüseyin 13-14. Kul Himmet 15. Virânî Abdâl 16. İbrahim 17. Hüseyin 18. Kul Ahmet 19. İsmâîl 20. Velî 21. Ahmet 22. Nesîmî 23. Feyzîyâ 24. Dervîş Ahmed 25-29. Noksânî 30. Velî 31. Askerî 32. Tecellî 33. Nesîm Abdâl 34. Şâh Hatâyî 35. Velî 36. Dervîş 'Ali 37. Seyrânî 38. Sefîl 'Ali 39. Emirzâde 40. 'Âşık 'Ömer 41. Mecnûnî 42. Feyzîyâ	

No: 39	
Eser Adı: Cönk	
İstinsah Tarihi: -	Müstensih: -
Ölçü: 23 x 12	Yazmaya Dair: Yarım bez ciltli sığır dili; şiraze tamamen dağılmış; rutubetten hayli yıpranmış ve muhtelif sayfalarda mürekkep akmıştır. Hat: Rik'a
Satır Sayısı: Muhtelif	Varak Sayısı: 45
İçerik: 1. Kul Himmet Üstâdım 2. Şâh Hatâyî 3. Pîr Sultân 4-10. Pîr Sultân Abdâl 11. Vîrânî 12. Tûrâbî 13. Pîr Sultân Abdâl 14. Sultân Hatâyî 15. Nesîmî 16. Pîr Sultân 17. Şâh Hatâyî 18. Mahlassız 19. Vîrânî 20. Velî 21. Seyyid Nizamoglu 22. Ziyâ 23. Şem'î 24. Muhibbî (Kanuni S.S) 25. Mahlassız 26. Vîrânî 27. Vîrân Abdâl 28-33. Vîrânî 34. Şükri 35-39. Vârânî 40. Sırrî 41. Nesîmî 42. Mahlassız 43. Nesîmî 44. Vîrânî 45. Mahlas ? 46. Tûrâbî 47. Cüdâî 48. Noksânî 49. Velî 50. Noksânî 51. Nesîmî Sultân 52. Niyâzî – i Misrî 53. Şem'î 54. Tûrâbî 55. Ca'ferî 56. Dertli 57. Siyâhî 58. Tûrâbî 59. Mahlas ? 60. Ca'ferî 61. Tûrâbî 62. Dertli 63. Kul Himmet 64. İsmâîl 65. Sâdık 66. Hasretî 67. Mahlas yok (Kalktı Sökün Eyledi Kufe) 68. Kul Himmet	

No: 40	
Eser Adı: Risâle (-i Akl-ı Ma'âd)	Müellif: - Müstensih: Yamakzâde Mehmed Efendi
Telif Tarihi: -	İstinsah Tarihi: 11 Rebiülevvel 1295 / 15 Mart 1878
Ölçü: 21.5 x 17	Yazmaya Dair: Bez cilt parçalanmış fakat şiraze sağlam durumdadır. Hat: Rik'a
Satır Sayısı: Muhtelif	Varak Sayısı: 25
Baş: Bu 'ilmi 'aql-ı ma'âdı olan bilir ki mantıku't-ı tayr derler degme kimseye naşib (olmaz). Mantıku't-ı tayr'ı bilmeğe her bâr Süleymân gerek...	Sonu: ...gizlü menem fâş menem Her ne ki var uş menem cân u cinân mendedir Kaygusuz Abdâl menem çille-i cinân menem Evvel ü âhîr menem genc-i nihân mendedir Temmet kitâb.
İçerik: Akl-ı ma'âd hakkında bir risâledir.	

No: 41	
Eser Adı: Mecmû'atü'r-Resa'il	Müellif: - Müstensih: -
Telif Tarihi: -	İstinsah Tarihi: -
Ölçü: 22.5 x 14 / 20 x 11.8	Yazmaya Dair: Defterin kapağı kopuktur; şiraze dağılmak üzeredir. Başlık ve önemli adlar sürh yazılmıştır. Bulgaristan Caferler köyünden alınmıştır. Hat: Rik'a
Satır Sayısı: Muhtelif	Varak Sayısı: 41
Başı: 550. Milâd yıllarında Arabistan'da Hazret-i İbrâhim'in oğlu İsmâ'il evlâdlarından...	Sonu: ... 1344'de şer'-i şerîf tatbik olunur; 1345'de İslâmiyet refâh (u) sa'âdet bulur inşâallâh. Tamâm.
İçerik: 1. Peygamberimizin dünyaya gelmeleri, peygamberlikleri ve vafatı 2. Hulefâ-yı Râşidin Devri 3. Hz. İmâm Hasan'ın Halîfeliği 4. Muâviye bin Ebû Süfyan'ın Halîfeliği 5. Müslim bin 'Akil'in Şehâdeti 6. Müslim'in oğullarının Şehâdeti 7. Hz. İmâm Hüseyin Yola Çıkıyor 8. Kerbelâ Sahrâsında 9. Şehâdetten Sonra 10. İmâm Zeynelabidin'in bin İmam Hüseyin 11. Yezid'in Saltanâtı ve Ölümü 12. Der-Beyân-ı On İki İmâm 13. Selmân-ı Pâk-ı Fârisî Hakkında Biraz Ma'lûmat 14. Hâcî Bektaş-ı Velî 15. Göçmenler (Şiir) 16.02.1950- 16. Kemâl Atatürk Hazretlerine (Şiir) 17. Millî Kahramânın Hiçbir Fânîye Nasip Olmayan Hayatı 18. Türk Gençliğine Hitabe 19. İzinde (Şiir) 20. İstiklal Marşı	

No: 42	
Eser Adı: Cönk	
İstinsah Tarihi: -	Müstensih: -
Ölçü: 21.2. x 11.2	Yazmaya Dair: Bez cilt parçalanmış, şiraze dağılmış durumdadır. Baştan aralardan ve sondan eksiktir. Hat: Rik'a
Satır Sayısı: Muhtelif	Varak Sayısı: 40
İçerik: 1. Teslîm Abdâl 2. Mahlassız 3. Şîrî 4. Hatâyî 5. Şâh Hatâyî 6. Pîr Sultân Abdâl 7. Genç Abdâl 8. Hasretî 9. Sırrî 10. Noksânî 11. Kalendar Bîçâre 12. Kalendar 13. Hasretî 14. Mahlassız 15. Noksânî 16. Dervîş Âlim 17. Feryâdî 18-20. Muhammed 21. Tûrâbî 22-23. Muhammed 24. Mahlassız 25. Muhammed 26. Noksânî 27. Velî 28-46. Muhammed 47-51. Hasretî 52. Vîrânî 53. Ahmed 54. Hatâyî (3 Ramazan 1292) 55. Gerçek (?) 56. Za'fî 57. Vîrânî 58. Fedâyî 59. Teslîm Abdâl 60-61. Fevzîyâ 62. Cemâl 63-64. Vîrânî 65. Musâhiplik Duâsı 66. Delil Duâsı 67. Nesîmî 68. Mahlassız	

No: 43	
Eser Adı: Cönk	
İstinsah Tarihi: -	Müstensih: -
Ölçü: 21 x 9	Yazmaya Dair: Parçalanmış bez ciltli sığır dili. Hat: Rik'a
Satır Sayısı: Muhtelif	Varak Sayısı: 46
İçerik: 1-2. Vîrânî 3. Hatâyî 4. Tûrâbî 5. Mahlassız 6. Pîr Mehmed 7. Mahlassız 8. Pîr Sultân Abdâl 9. Mahlassız 10. Azîzî 11-12. Pîr Sultân Abdâl 13. Hatâyî 14. Pîr Sultân Abdâl 15. Kul Sâfî 16. Hatâyî 17. Sifî 18. Dertli 19. Dedemoğlu 20. Sefîl 'Ali 21. İbrâhim 22. Kul Mustafâ 23-24. Pîr Sultân Abdâl 25. Hüseyin 26. Pîr Sultân Abdâl 27. Dervîş 'Ali 28. Mahlassız (Kufe ellerinden sökün) 29. Şâh Hatâyî 30. Hatâyî (Miraçlama) 31. Noksânî 32. Esîrâ 33. Sefîl 'Ali 34. Hatâyî 35. Sefîl Öksüz 36-41. Şâh Hatâyî 42. Cân Hatâyî 43. Kul Himmet 44. Şâh Hatâyî 45. Kul Himmet 46. Şâh Hatâyî 47-48. Noksânî 49-51. Şâh Hatâyî 52. Kul Himmet Üstadım 53. Şâh Hatâyî	

No: 44	
Eser Adı: Cönk	
İstinsah Tarihi: -	Müstensih: -
Ölçü: 11.5 x 17.5	Yazmaya Dair: Her iki kapağı da yırtılmış ve kaybolmuş durumdadır, şiraze dağılmıştır, baştan aradan ve sondan eksiktir. Hat: Rik'a
Satır Sayısı: Muhtelif	Varak Sayısı: 46
İçerik: 1. Şâh Hatâyî 2. Kul Velî 3. Noksânî 4. Seyyid Nesîmî 5. Kul Velî 6. Şâh Mûsâ Dedem 7. Dervîş Muhammed 8. İsmâîl 9. Hasretî 10. Kurbânî 11. Sırrî 12. Cân Hatâyî 13. Mahlassız 14. Noksânî 15. Sefil 'Ali 16. Pîr Sultân 17. Kul Himmet 18. Mahlassız 19. Mahlassız 20. Gafûrî 21. Velî 22. Kalender 23. Rûşenî 24. Şâh Hatâyî 25. Dertlî 26. Şeyh Ahmed Dede 27. Feryâdî 28. Pîr Sultân Abdâl 29. Kul Sâfî 30. Şâh Hatâyî 31. Dervîş 'Ali	

No: 45	
Eser Adı: Fâl-i Kur'ân-ı Azîmü's-şân	Müellif: -
Telif Tarihi: -	İstinsah Tarihi: Cemaziyelevvel 1215 / Eylül-Ekim 1800
Ölçü: 18 x 12	Yazmaya Dair: Mukavva kapak hayli yıpranmış ve yarısı yırtılmıştır. Ayetler sürhtür. Hat: Nesih
Satır Sayısı: 11	Varak Sayısı: 33
Başı: هذا فال قران عظيم الشأن اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم الم تنزيل الكتاب لاريب فيه من رب العالمين ⁷ Ey fâl ıssı üç elif geldi fâlîñ Hâkî'a şükür eyle kim hoş oldu hâlîñ Bu niyetden sevinüp şâd olasıñ Gidip kayguların hoş olasıñ ...	Sonu: ... Dañi cânında dilerseñ halâvet Dembedem vergil şalavât Dilerseñ kim işiñ ola tamâm Diğil temmet bi-avnillâh es-selâm Her ki diler luğ u ihsân kızana Fâtîha okuya bunu yazana fi CA 1215
İçerik: Mesnevi nazım şekli ile kaleme alınmış, ebced ve kur'a salımlı bir Kuran falı metnidir.	

7 "Elif Lâm Mîm. Hakkında şüphe bulunmayan bu kitabın indirilişi şüphesiz alemlerin Rabbindedir." [Secde Suresi 1-2.]

KAYNAKÇA

ERSAL, Mehmet (2016). “Cönkten Hizmet Defterine İcradan Yazıya: Alevi Yazma Geleneği”. *Milli Folklor*. 111. 87-99.

Kitâb-ı Cabbar Kulu (2007). Haz. Osman Eğri. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

SOYYER, Yılmaz (2010). “18-19. Yüzyıllarda Kızıldeli Bektaşî Ocağı”. *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırmaları Dergisi*. 2010/53. 345-364.

ŞİMŞEK, Mehmet (2004). *Hıdır Abdal Sultan Ocağı*. İstanbul: Can Yayınları

YAMAN (Dede), Mehmet (2018). *Türk Modernleşmesi'nde Bir Alevi Ocakzade Dinbilimcinin Seyir Defteri*. Haz. Ali Yaman. Köln: Alevi-Bektaşî Kültür Enstitüsü.

YAMAN, Ali (1998). “Kızılbaş Alevilerinin Düşkün Ocağı Hıdır Abdal Sultan ve Ocak Köyü”. *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*. 1998/8, 27-34.

YAMAN, Mehmet (2012). *Hıdır Abdal Sultan ve Ocak Köyü*. İstanbul: Cevahir Yayınları.